

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ З РЯДКА У РЯДОК

Презентацію підготувала
студентка групи Ді-9-1
Ляшенко Руслана

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ СЛІВ

Правила переносу — правописні правила переносу частин слів та речень на новий рядок.

В українській мові від 2007 року встановлено **орфографічні** (перенос одного слова) та **технічні** (для частин речення) правила переносу.

Орфографічні правила переносу слова

Частини слів із рядка в рядок переносяться так, як ці слова на слух діляться на склади:

*кар-ти-на, ра-джу-ся, за-твер-дже-но,
над-зви-чай-ний.*

Односкладові слова для переносу **не ділимо**:

клуб, спорт, з'їзд, крик, метр.

Не відриваємо від попередньої літери при переносі **м'який знак, апостроф, й**:

низь-кий, бур'-ян.

Орфографічні правила переносу слова

Не можна залишати в попередньому рядку і переносити в наступний одну літеру, хоч вона і позначає один склад:

ака-де-мія (а не а-кадемія), Ма-рія (а не Марі-я), олі-вець (а не о-лівець), Яре-ма (а не Я-рема).

Відповідно **не можна** поділяти на частини для переносу такі двоскладові слова, як:

або, моя, яма, миє, овес, око, шия тощо.

Орфографічні правила переносу слова

Буквосполуки **дж, дз** означають один звук і при переносі **не розриваються**:

хо-джу, гу-дзик (а не ход-жу, гуд-зик)

Якщо **дж, дз** не становлять одного звука (коли **д** належить до префікса, а **ж-** або **з-** — до кореня), то їх **слід розривати**:

*над-звичай-ний (а не на-дзвичайний),
під-жив-ляти (а не пі-дживляти).*

Буквосполуки **йо,ьо** при переносі також **не треба розривати**:

синьо-го, ма-йор (а не синь-ого, май-ор).

Орфографічні правила переносу слова

Односкладові частини складноскорочених слів при переносі **не розриваються**:

тех-ні-ку-мум, кол-госп.

Односкладові префікси перед наступним приголосним кореня при переносі **не розриваються**:

без-крайї, від-даль, най-кращий.

Не можна відривати літеру **й** від попередньої літери, що позначає голосний:

бій-ка, стій-кий, вій-на.

Орфографічні правила переносу слова

При переносі складних слів **не можна** залишати в кінці рядка початкову частину другої основи, якщо вона не становить складу:

багато-ступінчастий (а не багатос-тупінчастий), восьми-гранний (а не восьмиг-ранний), далеко-східний (а не далекос-хідний).

Не можна розривати ініціальні аббревіатури, а також комбіновані аббревіатури, які складаються з ініціальних скорочень та цифр:

АЕС, ЛАЗ-105, МАГАТЕ, МАУ, НТШ, УАПЦ.

Орфографічні правила переносу слова

В іменниках з подовженим приголосним перед **я** і в похідних від них перенос можливий двоякий:

знан-ня і зна-ння; облич-чя і обли-ччя, жи-ття і жит-тя.

У решті випадків, які не підходять під викладені вище правила, можна довільно переносити слова за складами:

Дні-про й Дніп-ро, Олек-сандра й Олек-сандра, се-стра й сест-ра.

Це правило поширюється й на суфікси:

бли-зький і близь-кий, видавни-цтво, видавниц-тво й видавницт-во, гре-цький і грець-кий, убо-зтво, убоз-тво й убозт-во, суспільс-тво й суспільст-во.

Технічні правила переносу слів

Не можна переносити прізвища, залишаючи в кінці попереднього рядка ініціали або інші умовні скорочення, що до них відносяться:

М. Т. Рильський (а не М. Т. // Рильський), гр. Іваненко (а не гр. // Іваненко), акад. (доц., проф.) Гончаренко (а не акад. (доц., проф.) // Гончаренко), тов. Гнатюк (а не тов. // Гнатюк).

Примітка. Якщо імена, звання тощо подаються повністю, то прізвища (а також по батькові) **можна** переносити:

Максим Тадейович Рильський й Максим // Тадейович Рильський, академік // Агатангел Кримський і т. ін.

Технічні правила переносу слів

Не можна відривати скорочені назви мір від цифр, до яких вони належать:

1917 р. (а не 1917 // р.), 150 га (а не 150 // га), 20 см³ або 20 куб. см (а не 20 // см³ або 20 // куб. см), 5 г (а не 5 // г).

Примітка. Якщо назви мір подаються повністю, то їх **можна** переносити:

1917 // рік, 150 // гектарів і т. ін.

Не можна розривати умовні (графічні) скорочення типу ВИД-ВО, і т. д., і т. ін., та ін., Т-ВО тощо.

Технічні правила переносу слів

Грамаіичні закінчення, з'єднані з цифрами через дефіс, **не можна** відривати й переносити:

2-й (а не 2- // й), 4-го (а не 4- // го), 10-му (а не 10- // му) й т. ін.

Не можна переносити в наступний рядок розділові знаки (**крім тире!**), дужку або лапки, що закривають попередній рядок, а також залишати в попередньому рядку відкриту дужку або відкриті лапки.

Вправи для усного виконання

У словах **вишня, земля, міський** і т. д. можливий **двоякий перенос: ви-шня і виш-ня, зе-мля і зем-ля, мі-ський і місь-кий**. А чому в наведених нижче словах допустимий **лише один перенос?**

1. Яч-мінь, юш-ка, їс-ти, ек-ран, опо-ра, ко-лія, ра-дію, ра-діо.

2. Бу-джу, ра-джу, во-джу, ка-джу, го-джусь, су-джу, їж-джу.

3. Від-звук, від-жив, під-жар, під-звіт.

Чому **не можна розривати** для переносу наведених слів?

Пункт, в'їзд, орач, овес, юнак, мрія, алея, олія, двоє, удень, один, адже.

Вправи для письмового виконання

Випишіть слова в три колонки:

1) ті, яких не можна розривати для переносу (юний);

2) ті, при переносі яких можна залишити в попередньому рядку дві перші букви (юн-нат);

3) ті, при переносі яких можна залишити три перші букви (юна-ки).

Армія, орел, умію, одуд, гудзик, приступ, іти, село, обмию, оазис, крісло, згин, яма, раджусь, ящик, об'єм, збуджене, око, саджанці, околот, вздовж, отвір, ясно, дзвін, оса, зумію.

Якщо ви правильно згрупували слова, то з останніх букв повинен скластися вислів М. Рильського. Запишіть його.
